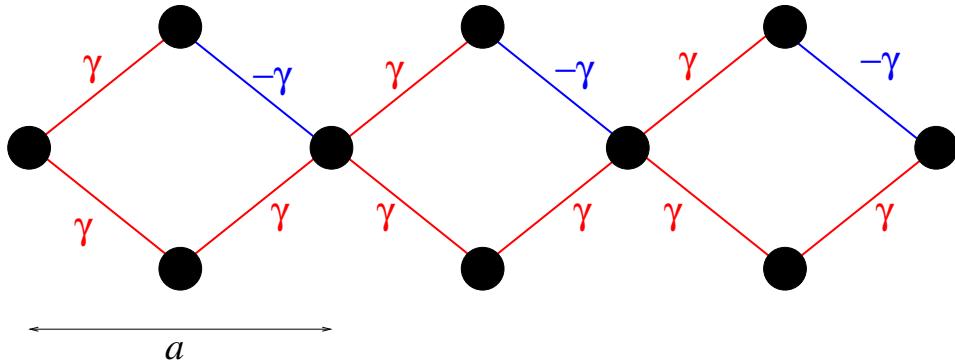

2. PISNI IZPIT IZ FIZIKE TRDNE SNOVI
19. junij 2024

1. V približku tesne vezi obravnavaj elektronske pasove, ki jih tvorijo orbitale s enoatomnega enodimenzionalnega kristala, prikazanega na skici. Pri izračunu upoštevaj prekrivalne integrake, prikazane na skici ($\gamma > 0$), ostale prekrivalne integrake pa zanemari.

- (a) Določi Bravaisovo mrežo, primitivno celico, bazo, recipročno mrežo in prvo Brillouinovo cono.
  - (b) Izračunaj disperzije elektronskih pasov.
  - (c) Izračunaj gostoto stanj.
  - (d) Kje se pri temperaturi 0 K nahaja kemijski potencial, če vsak atom v obravnavane pasove prispeva po en elektron?
  - (e) Koliko elektronov bi morali dodati v sistem, da bi se kemijski potencial pri 0 K premaknil iz te vrednosti?
  - (f) Naj spet vsak atom v obravnavane pasove prispeva po en elektron. Izračunaj in skiciraj temperaturno odvisnost elektronskega prispevka k specifični toploti kristala.
2. Z rentgensko svetlobo valovne dolžine $1.5 \text{ \AA}$ z metodo rotacije kristala izmerimo difraktogram na monokristalu s telesno centrirano kubično mrežo. Braggove odboje opazimo samo pri sipalnem kotu 140° .
- (a) Izračunaj dolžino roba konvencionalne osnovne celice.
  - (b) Atom se iz središča konvencionalne osnovne celice premakne za $0.1 \text{ \AA}$ v smeri proti središču roba te celice. Pri tem se pojavijo novi Braggovi odboji. Pri katerem sipalnem kotu jih opazimo?
  - (c) Izračunaj razmerja med intenzitetami odbojev pri sipalnem kotu 140° po premiku, opisanem v točki (b).